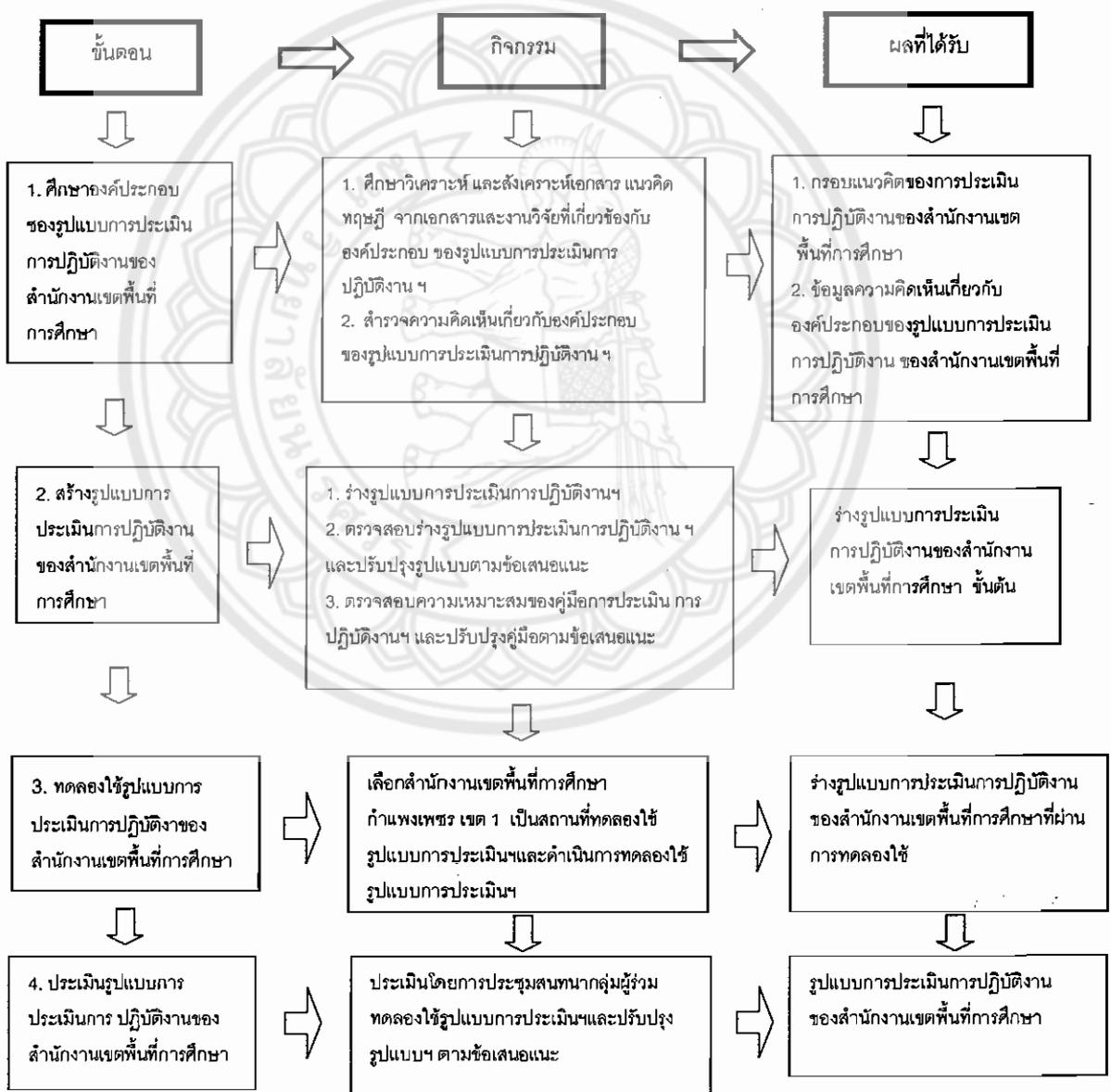

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพ 12

ภาพ 12 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. การศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

การกำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนาการของการประเมิน
การปฏิบัติงาน วิวัฒนาการของแนวคิดในการประเมิน ทฤษฎีการประเมิน ภารกิจของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546
นโยบาย และแผนกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง ทำให้ได้รายละเอียดสำหรับกำหนดกรอบประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบของ
รูปแบบการประเมิน การปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรุปได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เนื้องานที่มุ่งประเมิน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
แบบสมดุล (Balanced Scorecard : BSC) ซึ่งประกอบด้วย 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้าน
นักเรียน มุมมองด้านกระบวนการภายใน มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร และ
มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มาใช้เป็นเนื้อหาในการประเมินการปฏิบัติงานของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

องค์ประกอบที่ 2. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้และ
เกณฑ์การประเมินจากมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้น
พื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตัวชี้วัดการ
ปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
บทบาท ภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 นโยบาย และ
แผนกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

องค์ประกอบที่ 3 วิธีที่ใช้ในการประเมิน ผู้วิจัยใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย โดยยึดหลักการประเมินการปฏิบัติงานของบุคคลแบบ 360 องศา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง ตามสภาพการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบรายการ การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และการสอบถามเป็นวิธีในการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ผู้ทำการประเมิน ผู้วิจัยได้ยึดหลักการประเมินการปฏิบัติงานของบุคคลแบบ 360 องศา ซึ่งเป็นการประเมินที่ครบวงจรโดยอาศัยผู้ประเมินหลายคน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หัวหน้ากลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

องค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นการรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานและความก้าวหน้า ที่ผ่านการวิเคราะห์จากผู้ประเมินให้ผู้รับการประเมินและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดการให้ข้อมูลย้อนกลับ ดังนี้ ข้อมูลรายบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ดี ข้อมูลรายบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ต้องปรับปรุง ข้อมูลกลุ่มบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ดี และข้อมูลกลุ่มบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่ต้องปรับปรุง

2. การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 คน หัวหน้ากลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1,050 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36,077 คน และครูผู้สอน จำนวน 420,965 คน ในปีการศึกษา 2549

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1987. p. 697-710) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภูมิภาคของประเทศ ซึ่งเป็นตัวแทนของภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทย คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 123 คน

หัวหน้ากลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 285 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 380 คน และครูผู้สอน จำนวน 380 คน ในปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 1,168 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงาน ใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาที่มุ่งประเมินตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินวิธีที่ใช้ในการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

2.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยด้วยการตรวจสอบความตรง (Validity) ตามเนื้อหา โดยการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีความครอบคลุม ตรงประเด็นในเนื้อหาสาระเพียงใด จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกใช้เฉพาะข้อที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00 และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- 2) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิจัย

3) รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย วงษ์นายะ อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4) ดร.ดิเรก พรสีมา อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

5) ดร.กฤษณา คิตดี ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1

การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha coefficient : α) ของ Cronbach โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับประชากร และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย จำนวน 30 คน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.93

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2.3.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือ และแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวนทั้งสิ้น 1,168 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 1,139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.52

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกรายการที่สามารถนำมาใช้ได้ จากข้อที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2535. หน้า 100) ส่วนข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามและข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. การร่างรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การสร้างรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 ผนวกกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากร่างเป็นรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยจัดองค์ประกอบและเขียนคำอธิบายคู่มือประกอบร่างรูปแบบการประเมิน

2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอร่างรูปแบบที่จัดทำต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุม ของรูปแบบการประเมินและคู่มือ โดยใช้เทคนิค MACR (Multi Attribute Consensus Reaching) ด้วยการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีโอกาสอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเสนอข้อเสนอนะต่าง ๆ ระหว่างกัน อันเป็นการตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุม เชิงลึกในข้อประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียด

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ในการประชุมสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค MACR มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม โดยใช้เทคนิค MACR มาจากหลายฝ่าย ทั้งทางด้านบริหารการศึกษา การวิจัยและการวัดประเมินผล และนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถและมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการประเมินแบบสมดุล (Balanced Scorecard :BSC) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 2) เป็นผู้บริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถและมีผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการประเมินแบบสมดุล (Balanced Scorecard : BSC) และด้านการวิจัยและประเมินผล

4) เป็นผู้ที่เคยปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ

5) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6) ผู้บริหารสถานศึกษา

7) ศึกษานิเทศก์

2.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค MACR ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1) ดร.สุวัฒน์ เงินจ๋า อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

2) ดร.ดิเรก พรสีมา อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

3) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิจัย

4) ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการ
ศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) ดร.วีระเดช เขื่อนาม กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาระบบราชการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6) ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1

7) ดร.นิเวศน์ อุดมรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครนายก

8) ดร.สำเริง กุจิรพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครปฐม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

9) ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น ผู้อำนวยการโรงเรียนพิไกรวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

10) ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ ศึกษาพิเศษศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุม ลักษณะเป็นแบบกำหนดรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนคะแนนการประเมินลงในช่องตามที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการ

ตอนที่ 3 ถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พร้อมกับโครงการจัดการประชุมสนทนากลุ่ม เรื่อง การนำเสนอรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนา และแบบประเมินรูปแบบการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านด้วยตนเอง

2.3.2 จัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันพฤหัสบดีที่ 25 มกราคม 2550 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้น 9 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

2.3.3 ดำเนินการประชุมสนทนากลุ่มโดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นสำหรับการประเมินและตรวจสอบรูปแบบในด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุม ของรูปแบบ และการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบ และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

2.3.4 ระหว่างการประชุมสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเสียงและวีดิทัศน์เกี่ยวกับเนื้อหาสาระต่าง ๆ จากการประชุม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนารูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมตัดสินความสำคัญและความจำเป็นของรายการที่กำหนดตามการรับรู้ของตนเอง (รอบที่ 1)

2.3.6 ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนคะแนนลงในช่องสี่เหลี่ยมของการประเมินรอบที่ 1 ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการ และจะต้องมีรายการใดรายการหนึ่งได้รับการประเมินให้มีค่าคะแนนเต็ม 100 ส่วนรายการอื่น ๆ สามารถประเมินค่าได้ตั้งแต่ช่วง 0 – 100 คะแนน

2.3.7 นำคะแนนจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และพิสัยของคะแนนแต่ละรายการ

2.3.8 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแสดงให้เห็นค่าเฉลี่ย และพิสัย

2.3.9 หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิได้เห็นผลการวิเคราะห์แล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านได้ร่วมกันอภิปรายแสดงเหตุผลที่ตนเองประเมิน

2.3.10 ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านยืนยันการประเมิน (รอบที่ 2) โดยพิจารณาการประเมินตัดสินความจำเป็นของรายการที่ประเมินอีกครั้ง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงคะแนนจากเดิมก็ได้

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยการคำนวณหา

- 1) ค่าเฉลี่ย
- 2) ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด
- 3) ค่าพิสัย (Range)

2.4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

เกณฑ์การแปลความหมายในการพิจารณาความสอดคล้องของรายการที่ประเมินรายการที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามี ความสอดคล้องกันอย่างแท้จริง พิจารณาจาก

1. มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 80 ขึ้นไป
2. มีค่าพิสัยไม่กว้างเกิน ช่วงคะแนนควรอยู่ระหว่าง 60 – 100 (ค่าคะแนนต่ำสุดมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 60 คะแนน)
3. ไม่มีค่าประเมินสุดโต่ง (The outlier ratings) การถือว่าเป็นค่าสุดโต่ง พิจารณาจากการแจกแจงความถี่ด้วยเกณฑ์ต่อไปนี้

3.1 ระหว่างชั้นของคะแนนความถี่สะสมที่อยู่ติดกันนั้นมีช่องว่างหรือช่วงห่างของคะแนนในชั้นใดชั้นหนึ่งมากกว่า 20

3.2 มีอย่างน้อย 90 % หรือมากกว่าของความถี่สะสมในค่าคะแนนตั้งแต่ 85 คะแนนขึ้นไป

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประเมินตรวจสอบรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคู่มือ ของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค MACR มาปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมมากขึ้น แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยนำคู่มือการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค MACR มาตรวจสอบความเหมาะสม โดยดำเนินการดังนี้

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.1.1 ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ หัวหน้ากลุ่มวิจัยเชิงประเมินระบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วชิระ วิชชุวรรณนท์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.1.3 ดร.สุวิทย์ มูลคำ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

3.1.4 ดร.สมเดช สีแสง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

3.1.5 ดร.สมลักษณ์ พรหมมีเนตร หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้คณบดีและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และบางส่วนใช้บริการไปรษณีย์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และได้รับแบบสอบถามคืนทั้ง 5 ฉบับ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535. หน้า 98)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51- 5.00 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การทดลองใช้รูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นสถานที่สำหรับทดลองใช้รูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 7 คน หัวหน้ากลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม จำนวน 3 คน และโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

เดิม จำนวน 3 คน) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่ จำนวน 2 คน และคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมิน และนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย

2.1 คู่มือการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 แบบสอบถามประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เฉพาะในส่วนขององค์ประกอบที่ 1 เนื้อหาที่มุ่งประเมิน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 8 - 22 มิถุนายน 2550 โดยมีรายละเอียด ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ลำดับขั้นการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ลำดับที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
1	คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มทดลอง	4-5 มิ.ย.2550	1) ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มทดลองประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - หัวหน้ากลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา - ผู้บริหารสถานศึกษา - คณะกรรมการเขตพื้นที่ฯ - อ.ก.ค.ศ. และ ก.ต.ป.น.

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลที่ได้รับ
2	ประชุมกลุ่มทดลอง เพื่อชี้แจง คู่มือการใช้รูปแบบเกี่ยวกับเรื่อง - เนื้องานที่มุ่งประเมิน - ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน - วิธีที่ใช้ในการประเมิน - ผู้ทำการประเมิน - การให้ข้อมูลย้อนกลับ	8 มิ.ย. 2550	2) กลุ่มทดลองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฯ และวิธีการประเมิน
3	กลุ่มทดลองดำเนินการประเมิน ตามรูปแบบฯในคู่มือ	11 – 21 มิถุนายน 2550	3) ผลการประเมินการปฏิบัติงาน ตามรูปแบบฯ
4	ประชุมกลุ่มทดลองโดยการ สนทนากลุ่ม เพื่อสรุปผลการ ประเมิน	22 มิ.ย. 2550	4) สรุปผลการประเมิน
5	แจ้งผลการประเมิน	22 มิ.ย. 2550	5) กลุ่มทดลองรับทราบผล การประเมิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์
การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535. หน้า 98)

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51- 5.00 หมายถึง มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินรูปแบบการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อประเมินรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มทดลอง ซึ่งมีจำนวน 25 คนประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 7 คน หัวหน้ากลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน (ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม จำนวน 3 คน และโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม จำนวน 3 คน) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) จำนวน 2 คน คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและให้ประเมินผลรูปแบบการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้เสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535.หน้า 98)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51- 5.00 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51- 4.50 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51- 2.50 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 -1.50 หมายถึง รูปแบบฯ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

